

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 35 af Troels Christensen (V), Louise Frevert (DF) og Jakob Axel Nielsen (KF) (*se side 2796*) vedtoges med 59 stemmer (V, DF og KF) mod 2 (EL); 42 (S, RV og SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 34 af Ole Sohn (SF), Vibeke Grave (S), Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Per Clausen (EL) (*se side 2795*).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til arvelov.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 6/12 2006).

Sammen med denne sag foretoges:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af forsikringsaftaleloven og forskellige andre love. (Begunstigelser i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 6/12 2006).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg gør opmærksom på, at der for ordførerne er 10 minutters taletid, og jeg anmoder medlemmer, som ikke ønsker at overvære debatten, om at forlade salen i stilhed.

Søren Pind (V):

I Venstre har vi stillet os selv flere spørgsmål omkring den nye arvelov. Vægter slægtshensyn stadig stærkest, når spørgsmålet om fordelingen mellem generationer skal fastlægges? Er diskussionen om ligestilling mellem gifte og ikkegifte reel? Eller er forslagene i betænkning om revision af arvelovgivningen i realiteten en komplikation af reglerne? I hvilket omfang skal det være

nødvendigt, at der skal være statslig involvering i tilkendegivelser fra arvelader om, hvorledes hans ejendele skal fordeles?

Slægtshensynet først: I tusind år, hvis ikke længere, har slægtshensynet været altdominerende i dansk arveret. Overførslen af gods fra den ene generation til den næste har været afgørende. På Bornholm var det f.eks. sådan, at den yngste søn arvede gården, i resten af landet modsat, men hensynet at overføre substantielle og samlede værdier til efterfølgende dele af slægten har altid vægget tungt.

At varetage denne interesse svarer i stigende grad ikke til det samfund, vi har udviklet. I dag har varetagelsen af individets rettigheder langt større vægt, og hensynet til ægtefællen, øvrige børn og ikke mindst arveladers egne ønsker spiller i stadig stigende grad en langt større rolle.

Dette forhold tager den nye arvelov hensyn til. Testators rettigheder udvides, ægtefællers arveret udvides, samtidig med at slægtens krav indskrænkes. Alt i alt er der efter Venstres opfattelse tale om en naturlig og logisk udvikling.

I arvelovsbetænkningen havde man forestillet sig, at der ligeledes skulle indføres et helt nyt regelsæt om ugifte samlevende. I Venstre har vi drøftet dette forhold nøje. Vi konstaterer, at der i det moderne samfund lever flere og flere ugifte samlevende. Spørgsmålet er imidlertid, om dette forhold i relation til gældende regelsæt er et anliggende for lovgivningsmagten, for sagen er den, at betænkningen ikke lægger op til en ligestilling, men til et andet regelsæt.

Gældende regler i dag er, at samleveren intet arver, medmindre der er testeret, i modsætning til ægtefæller. Det er altså et valg, man træffer. Gifter man sig, sikrer man arveretten, gør man det ikke, er arveretten ikke sikret. Til gengæld kan man vælge denne til ved at skrive testamente.

I stedet for denne enkle og klare retstilstand skulle man så indføre endnu et regelsæt, der ikke gav fuld ligestilling, med begrænsede beløb og lignende, altså en komplikation? Det har vi i Venstre ikke fundet ønskeligt. Ansvar er klart for den enkelte borger. Ønsker man at sikre sin samlever, må man skrive testamente. Vi letter denne mulighed ved at indføre et særligt udvidet samlivstestamente.

Samtidig indføres også en udvidelse i forbindelse med forsikringsaftaleloven, hvor samlever nu også bliver omfattet af begrebet nærmeste pårørende. Dette er langt at foretrække frem for

et nyt, forvirrende og rodet regelsæt. Testator bliver nu også friere stillet, og der bliver overgrænser for, hvor meget tvangsarven nødvendigvis skal være. Også det ser vi positivt på. Det må i meget høj grad være op til den, der har skabt sin formue, selv at bestemme, hvad der skal ske med den efter hans død.

Kl. 16.45

I denne sammenhæng har Venstre ønsket at fastholde vidnetestamentet som en mulighed. Dette er altså, hvor to vidner, to mennesker, kan bevidne testators sidste ønske. For Venstre er det vigtigt, at der ikke i denne sammenhæng nødvendigvis fordres statslig involvering. Det må den enkelte sådan set selv om. Det skal ikke være en forudsætning for testamentets legitimitet.

På denne baggrund kan Venstre anbefale lovforslaget til videre behandling i Folketinget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror, det står meget klart for de fleste, at arveloven fra 1963 ikke lever op til nutidens krav, hvad angår familiemønstre. Så meget mere er der også grundlag for at glæde sig over, at den socialdemokratiske justitsminister, hr. Frank Jensen, allerede tilbage i 1998 var så fremsynet at få sat det her arbejde i gang med en revision af arveloven. Det er på høje tid, den kommer.

Vi ønsker i Socialdemokratiet at få gjort arveloven nutidig. Dermed skal den på den ene side svare til, hvad det brede flertal af befolkningen med rette må forvente af en arvelov, og vi skal på den anden side sikre, at loven også bliver så overskuelig, at den enkelte får en reel mulighed for at kunne finde ud af, hvad den dækker, hvordan den dækker og i den situation også, hvis der eventuelt måtte være behov for at skulle oprette et testamente.

Udvalgets betænkning, som kom i 2006, finder vi rigtig god. Den leverer nydannelse, herunder særlig med hensyn til forholdene omkring forbedring af ægtefællens retsstilling og indførelse af arveret for ugifte samlevende. Generelt finder vi også god balance i den samlede betænkning. Langt hen ad vejen følger ministeren også udvalgets forslag. Det betyder jo bl.a., at ægtefællens arveretlige stilling bliver forbedret væsentligt ved, at ægtefællen fremover vil få

ret til halvdelen af først afdøde ægtefælles ejendele mod i dag kun en tredjedel.

Det betyder meget i en given situation. Det er set med vores øjne rigtig godt. Rimeligt må det også være, at længstlevende får mulighed for at kunne fortsætte et rimeligt økonomisk liv, hvor hensynet til andre arvinger må komme i anden række. Godt er det også, at beløbet til supplementarv bliver sat op. Men jeg vil alligevel godt spørge: En stigning fra 200.000 kr. til 500.000 kr., er det nu nok? Det er der også flere af hørings svarene der sætter spørgsmålstegn ved.

Hvis det beløb f.eks. skal forholde sig til erhvervelse af en bolig, og hvis vi kigger på boligpriserne, så må vi nok sige, at 500.000 kr. ikke batter så forfærdelig meget ret mange steder i landet. Det vil jeg godt have vi kigger lidt på under udvalgsarbejdet. Det skal selvfølgelig også ses i forhold til, at forsikrings- og pensionsbeløb, hvilket også ligger i det andet forslag, skal modregnes i de 500.000 kr.

Vi deler også udspillet synspunkt om at give afdødes ægtefælle en arvehenstand på et længere åremål. Vi mener nemlig, at de ændringer, jeg her har nævnt, meget gerne skulle betyde, at afdødes ægtefælle i hvert fald ikke økonomisk bliver bragt i en klemme, når ægtefællen afgår ved døden. For rigtig mange mennesker har det en stor betydning.

Så lægges der op til at kunne begrænse livsarvingers tvangsarv til 1 mio. kr., ligesom det bliver muligt at stille krav til kontant betaling. Det indebærer bl.a., at det bliver lettere at ligestille sammenbragte børn i arveretlig henseende, og at virksomhedernes generationsskifte også lettes. Det er positive tiltag, synes vi. Glædeligt er det også, at det bliver gjort mere smidigt at oprette nødtestamenter, blot det sikres, at testamentet er oprettet af den angivne arvelader og er udtryk for dennes beslutning.

Vi ved jo godt, at når der er behov for at oprette nødtestamenter, er det udtryk for akutte situationer, hvor vi i dag alt for ofte oplever det som noget, der er besværligt, hvilket man mindst af alt har brug for i netop sådan nogle situationer.

Kl. 16.50

Arvelovudvalget har også meget grundigt beskæftiget sig med ugifte samlevendes arveretlige stilling. Også her kommer udvalget med en enig indstilling til klare forbedringer.

Vi har i dag ugifte samlevende, hvor vi må sige, at deres situation er, at de altså ikke har ret til legal arv, og man arver derfor kun hinanden,

hvis man har oprettet et testamente. Vi har i dag omkring 290.000 ugifte par, som lever sammen papirløst, og en tredjedel af dem har fælles børn. Her har vi et meget klart udtryk for, hvordan samfundsforhold og familiemønstre har forandret sig, siden 1963-arveloven blev vedtaget.

Men i modsætning til udvalget og dets enige indstilling har justitsministeren valgt kun at medtage en lille, ja, en endog meget lille andel af anbefalingerne ved kun at give ugifte par mulighed for at oprette et fælles testamente om, at de vil arve hinanden, som om de var ægtefæller, også kaldet et samleverarvetestamente.

Som nævnt finder vi udvalgets anbefalinger vedokumenterede. Vi synes også, de er seriøse, og så meget desto mere undrer vi os faktisk over, at justitsministeren med, synes jeg, ikke særlig vægtige argumenter har valgt ikke at følge udvalgets forslag.

Jeg synes også, at der sættes spørgsmålstejn og kan sættes spørgsmålstejn ved de krav, der stilles til det udvidede samlevertestamente. Jeg kan godt se situationen, hvor f.eks. et par lidt oppe i årene med eventuelt hver deres voksne børn ønsker at flytte sammen og de måske køber et hus i fællesskab ved samflytningen. Et sådant par kunne meget vel have en interesse i at sikre hinanden økonomisk fra starten, hvor de køber huset og flytter sammen. Her vil en 2-års-grænse forhindre dette, ligesom de ikke får mulighed for legal arv.

Vi synes, det er noget, vi bør kigge lidt grundigere på under udvalgsarbejdet. Det er ikke os herinde, synes vi, der skal bestemme, hvordan familiemønstre skal være. Det bestemmer folk, og så længe de gør det inden for lovens grænser, synes jeg også, at de skal have muligheden for at kunne sikre hinanden og endda sikre hinanden på en ordentlig måde. Så lad os kigge på det under udvalgsarbejdet. Jeg håber også, at ministeren vil være lidt åben i forhold til at få kigget på de her ting.

Lovforslaget om ændring af forsikringsaftaleloven m.v. vil jeg ikke kommentere her. Vi ser det som en naturlig forlængelse af arvelovforslaget og har derfor ikke specielle bemærkninger til det.

Jeg vil godt slutte med at konkludere, at vi overordnet ser nogle både gode og længe efterspurgte ændringer til en ny arvelov, men at vi også under udvalgsarbejdet vil gå lidt mere i dybden med de enkelte elementer, hvilket tiden ikke tillader her i dag. Set i forhold til både den tykke betænkning og forslaget her er det jo me-

get omfattende ting, som jeg egentlig tror vi får langt mere ud af at kigge på under udvalgsarbejdet.

Men altså en positiv støtte overordnet, men samtidig følgende melding: Her er nogle ting, vi lige skal have kigget på. Lad os nu prøve at være en lille bitte smule fremsynede. Det er i hvert fald vores ønske.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg giver ordet til næste ordfører, hr. Kim Christiansen.

Kim Christiansen (DF):

Der er mange love, vi mennesker ikke kommer i berøring med i løbet af et helt liv. For de fleste af os lykkes det endda at holde os fri af straffeloven. Men uanset hvor pænt vi opfører os, og hvordan livet end former sig, vil vi på et eller andet tidspunkt komme i kontakt med arveloven enten som efterladt eller, hvilket er endnu mere trist, som den, der efterlader.

Det er noget, der ligger helt sikkert, og derfor har vi alle sammen her at gøre med en lovgivning, der berører os i et livsforløb. Den bør derfor også altid leve op til den tid og de familiemønstre, vi lever i.

Arveloven har ikke været revideret i 44 år, og derfor finder Dansk Folkeparti, at det er på høje tid, at det sker. Man kan sige, at meget har ændret sig siden 1963, da den nuværende arvelov blev vedtaget. Samfundet har udviklet sig fra kernefamilie-mønstre, hvor kvinderne gik hjemme, og hvor det var vigtigt, at man skulle efterlade noget til enten ægtefællen eller sine børn. Det er det vel egentlig stadig væk for mange, men i dag etablerer man sig langt tidligere og hurtigere, og de fleste kvinder er selvforsørgende. Familiemønstrene er også ændret, og det bliver langt mere almindeligt med begreber som ekskoner, dine børn, mine børn og vores børn.

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1473 og er langt hen ad vejen blevet fulgt i lovforslaget. Et af de punkter, hvor betænkningen ikke er fulgt, er med hensyn til ønsket om en automatisk sidestilling af ægteskab med samliv af mindst 2 års varighed. Der er dog i forslaget åbnet mulighed for, at man med et udvidet samlevertestamente kan begunstige samleveren. Det er helt i overensstemmelse med Dansk Folkepartis opfattelse af ægteskabets værdi, at ægteskab i lovforslaget ikke automatisk bliver sidestillet med det at være samboende.

I det hele taget er lovforslaget generelt en styrkelse af ægtefælles værdi. Bl.a. hæves andelen af en ægtefælles legale arv fra en tredjedel til halvdelen af første afdødes formue i den situation, hvor der ikke er skrevet testamente. Ligeledes foreslås det, at retten til suppleringsarv forhøjes fra 200.000 kr. til 500.000 kr. Det er den del, man forlods kan holde ude af boet.

Med de stigende pensionsudbetalinger, som skal modregnes i suppleringsarven, kan man sige, at det med tiden nok vil blive udvandet en del, og at det sikkert vil blive mindre og mindre brugt. Det var også det, som jeg forstod fru Lissa Mathiasen var lidt inde på.

Der gives mulighed for arvehenstand over for myndige livsarvinger, og det vil sige, at en efterladt ægtefælle kan vente i 5 år med at afregne arv til børn mod at stille bankgaranti i en situation, hvor økonomien ellers ville blive meget stram og der er mulighed for yderligere forlængelse. Det er også en ganske glimrende mulighed, så man ikke sætter folk ud i et økonomisk morads.

En anden væsentlig ændring er tvangsarven, altså den del af arven, der ved testamente ikke kan fratages børn og ægtefælle. Den nedsættes fra halvdelen til en fjerdedel, og der er en begrænsning af tvangsarven til 1 mio. kr. Det er jo også en slags penge, så det kan vi nok godt leve med.

Umiddelbart virker det som en svækkelse af de efterladdes arveret, og udvalget bag betænkningen har også haft mange overvejelser, lige fra helt at fjerne det begreb, der hedder tvangsarv, til stort set at beholde det uændret, men er så nået frem til en kompromisløsning på en fjerdedel.

Og hvorfor lige ramme den? Man kan sige, at mange ting taler for det. De ændrede familiemønstre gør, at gruppen af særbørn, altså børn, man bringer med ind i et ægteskab, er stigende. Og for at beskytte disse vil afskaffelsen i hvert fald være en svækkelse, og nedsættelsen i sig selv er også en svækkelse af arveretten for biologiske børn. Det er vi måske knap så begejstrede for i Dansk Folkeparti.

Reglen, man har indsat om at kunne begrænse en tvangsarv til 1 mio. kr., vedrører jo større formuer og er også en glimrende ting, fordi den vil være med til at lette et generationsskifte. Der er mange gode virksomheder, der er blevet ødelagt på grund af slagsmål mellem arvinger. Derfor synes vi, at det her er glimrende. Men kunne

det så ikke også være det, der gjorde det? Hvorfor også regulere satsen ned? Det er vel egentlig talt ikke nødvendigt, når man har den begrænsningsmulighed lagt ind. Det er noget, vi i hvert fald gerne vil se på i udvalgsarbejde og diskutere nærmere.

Man kan sige, at formuer jo tit er nogle, der er skabt gennem generationer og ikke i et enkelt livsforløb, og den mulighed bliver i hvert fald kraftigt reduceret, ved at man nedsætter fordelingsbrøken for tvangsarv.

Så man kan sige, at der er argumenter for og imod. Dansk Folkeparti vil selvfølgelig gå konstruktivt ind i det videre udvalgsarbejde med det her forslag til arvelov, som indeholder rigtig mange positive elementer. Men som sagt er der ting, som fortjener en grundig belysning og overvejelse, og det er bl.a. af hensyn til biologiske børns arveret. Den vejer meget tungt hos Dansk Folkeparti.

Samtidig med den her arvelov har vi også L 101, og jeg vil som de øvrige ordførere ikke gøre en hel masse ud af den, da den primært drejer sig om konsekvensrettelser. Dog vil jeg lige bemærke begunstigelsesklausulen, hvor der netop er taget det med, at man også som samboende i minimum 2 år, eller hvor man er samboende og har børn sammen, bliver begunstiget på samme måde som nærmeste pårørende, altså ægtefæller. Det synes vi til gengæld i den her sammenhæng er en ganske glimrende ting. Det er noget, der bliver brugt i praksis i dag, men nu kommer det altså også til at stå i lovgivningen.

Med disse få, men valgte ord, vil vi i hvert fald erklære os positive over for størstedelen af forslaget, men vil godt lige se nærmere på nogle ting i det.

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg skal lige høre, om Dansk Folkepartis ordfører mente det lige så kategorisk, som det blev sagt. Jeg kom med et eksempel, hvor to granvoksne mennesker – måske det, man ville kalde ældre mennesker – finder ud af, at de godt vil have et liv sammen. De har hver deres børn, som er voksne. De mennesker vil godt i fællesskab have lov til, samtidig med at de flytter sammen, at købe hus. Er det egentlig ikke rimeligt, at de også har en mulighed for at kunne sikre hinanden? Et udvidet samlevestestamente gælder ikke, når de flytter sammen og køber et hus. Der skal gå 2 år. De kan godt oprette det, men

der skal gå 2 år, før det gælder. De kan ikke lave en almindelig legal arv.

Er man ikke indstillet på at ville se på det her? Jeg tror, vi alle sammen kender situationen med voksne mennesker, som måske på et tidspunkt er så heldige at løbe ind i et andet menneske, hvor de så har mulighed for at få et – skal vi sige – fornyet godt liv sammen, og derfor også har meget stor interesse i at kunne støtte hinanden, sikre hinanden, hvis ulykken skulle ske og den ene pludselig falder bort.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Det, jeg siger heroppefra, mener jeg altid. Det ligger helt fast. Og jeg mente også det, jeg sagde med hensyn til ægteskabets værdi, for der er jo intet, der forbyder mennesker, der møder hinanden, bliver glade for hinanden, og ønsker at stifte hjem sammen, at gå ned på rådhuset, hvis man ikke lige er til kirkebryllup. Men der er i hvert fald mulighed for, at man kan indgå ægteskab og dermed sikre hinanden. Så man kan vel sige, at det, at man indgår et ægteskab, er den smukkeste bekræftelse på, at man har fundet et andet menneske, som man holder meget af. Så den mulighed er der, og jeg synes, det er glimrende, at ægteskabet hermed ligesom bliver tilskrevet en større værdi.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Når jeg spørger på den måde, så er det egentlig for at høre, om det var en kategorisk afvisning af at kunne blive mere fleksibel i den her overvejelse, ud fra at der altså er en del af de her lidt ældre mennesker, som godt vil have lov til at kunne sikre hinanden, men som af mange forskellige årsager ikke ønsker at indgå ægteskab – bl.a. fordi de hver især måske skal skifte med deres børn og ikke synes, de har råd til at skifte på det tidspunkt.

Man kan spørge: Er det børnene, som er voksne, og som har deres eget liv og gerne skulle kunne klare sig selv, vi skal tage hensyn til, eller er det de mennesker, som sådan set selv har tjent de penge og sparet dem op, og som f.eks. har ønske om at ville købe en fælles bolig for pengene? Er det ikke dem, der i første omgang skal have retten til at sikre hinanden?

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg mener absolut, at de skal have ret til at sikre hinanden, men omvendt kunne jeg også forestille mig, at den 2-års-grænse – og det er måske lidt min eget opfattelse – måske et eller andet sted er sat ind for, at man ikke nærmest skal kunne indgå partnerskab på dødslejet. Dermed kan man i hvert fald i en 2-års-periode sikre sig mod, at der lige pludselig kommer de her hovs-apartnere ind i billedet, som så bliver arveberettede. Jeg tror, at 2-års-grænsen er der, fordi man godt vil sige, at der altså er en vis seriøsitet bagved det her. Endelig, hvis vi taler om at købe en bolig sammen, kan man jo købe hver sin halvdel af boligen. Så er man i hvert fald nogenlunde dækket ind. Man har mulighed for at sikre sig, og jeg mener, at det er glimrende med en 2-års-grænse.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i ordfører-rækken med hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Jeg kunne ikke lade være med at sidde og spekulere på, at hr. Kim Christiansen nævnte en del love, som vi ikke alle sammen kommer i kontakt med gennem livet, men at der er en lov, man møder på et eller andet tidspunkt, og det er arveloven. Der sad jeg og tænkte på, at de fleste af os vel også bliver ramt af tyngdeloven til daglig, men den har vi selvfølgelig heller ikke vedtaget her i Folketinget.

Når jeg kigger på forslaget om arvelov, så ligner den for mig at se i tre store puljer. For det første går vi ind med lovforslaget og sikrer, at arvelader får større dispositionsmuligheder, altså en større selvbestemmelse over, hvad man vil med det, man lader gå i arv, eller det, som går i arv. Med forslaget går man ind og begrænser således, at det fremover kun er en fjerdedel af arven, som er tvangsarv. Det betyder altså, at arvelader kan, hvis man ønsker det, bestemme over tre fjerdedele af det, som går i arv.

Den anden del af en moderne arvelov handler om, at man ligestiller ægtefælle og børn, altså således at man arver halvt hver. Og et tredje element, som også hører med til en moderne arvelov, er, at man laver en bedre sikring af samlever, således at hvis samlevende ønsker det, kan man oprette et udvidet samlevertestamente, og dermed ligestiller man faktisk samlevende med gifte.

Kl. 17.05

Det er efter vores opfattelse en moderne arvelov, fordi nutidens familiemønstre jo i mange tilfælde er mere sammensatte end i gamle dage, om jeg så må sige. Det kan man vel godt tillade sig at sige, selv om den arvelov, vi nu reviderer, er fra 1963, men det er jo også et par dage siden.

Derudover tager lovforslaget i høj grad hensyn til, at den aktuelle ægtefælle, om jeg så må sige, kan sikres bedre og dermed f.eks. kan blive i den fælles bolig. Det vil altså sige, at man ikke får de uheldige situationer, hvor nogen render fra hinanden og bliver gift igen og pludselig står i en helt ny situation rent arvemæssigt, men at forslaget her tager hensyn til det, og at man bedre kan sikre den ægtefælle, man har, end man kan med den nuværende lovgivning.

Forslaget tager også i høj grad – synes jeg – hensyn til en bedre mulighed for generationsskifte. Generationsskifte kan jo ofte være problematisk. Det kan være problematisk dels at få det til at fungere, dels at følge de spilleregler, der er i dag. Vi synes, det er godt, at ministeren fremsætter et forslag, som i langt højere grad tager hensyn til generationsskifte, idet arvelader jo i højere grad kan bestemme, at en af arvingerne skal arve f.eks. virksomheden eller bedriften, eller hvad det kan være, og at man på den måde kan sikre, at virksomheden går i arv uden at gå i stykker.

Det kan man, fordi arvelader med det nye forslag kan bestemme over tre fjerdedele af arven, fordi arven til den enkelte kan begrænses til en million, og fordi arvelader kan bestemme, at en eller flere arvinger skal arve et kontant beløb og altså ikke nødvendigvis mursten eller andet materielt gods. På den måde har man altså i den grad taget højde for, at det skal være noget mere smidigt at gennemføre generationsskifter, således at f.eks. virksomheder kan leve videre uden at blive ødelagt.

Forslaget sikrer også, at ugifte samleverer mod betaling kan udtage fælles bohav, herunder en fælles bolig, altså at man ikke på grund af dødsfald bliver nødt til at gå fra hus og hjem. På alle måder synes vi det er et godt forslag til en ny, moderne arvelov.

Med hensyn til det andet lovforslag, som vi også behandler her, nemlig L 101, om indsættelse af begunstigede i forsikringsordninger og pensionsopsparingsordninger, kan man sige, at den del også lige får en ansigtsløftning, nu når vi er i gang. Det er også et forslag, som vi synes er utrolig positivt, nemlig at man går ind og si-

ger, at ugifte samlevende fremover vil være at betragte som nærmeste pårørende. Og jeg kan kun tilføje: naturligvis. Der kommer så den her åbenhed og smidighed, som naturligvis hører til, nemlig at arvinger skal oplyses om, at der er indsat begunstigede, og at arvingerne således kan gå ind og gøre indsigelse, hvis det er sådan, at man ønsker det. Man får altså en langt mere smidig behandling af de her sager, og det er selvfølgelig noget, som vi alle sammen burde kunne bakke op om, og det er egentlig også det, som jeg hører man gør her i dag.

Vi kan i hvert fald fra konservativ side give vores fulde støtte til begge lovforslag.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Når jeg hører hr. Tom Behnke komme med udtrykket naturligvis efter at have sagt, at samboende er nærmeste pårørende, er jeg da enig i det, men hvis det naturligvis skal have en logisk sammenhæng og egentlig have den konsekvens, som der bør ligge i det, hvad er så begrundelsen for, at man ikke mener fra konservativ side, at vi også skal give dem den samme mulighed som nærmeste pårørende, som udvalget altså lægger op til – give dem muligheden for legal arveret, give dem muligheden for at kunne sikre hinanden bedst muligt, hvis ulykken skulle ske?

Det lyder jo flot, at man har mulighed for at kunne få lov til at overtage det fælles bo, men det kræver altså, at man har pengene. Derfor vil jeg godt høre, om man ikke også fra konservativ side vil være med til, at vi kigger lidt på det her, for det er vel ikke os, der skal bestemme, om folk skal gifte sig eller ikke skal gifte sig. Vi har omkring 300.000, der lever papirløst, og det synes jeg vi skal respektere, men vi skal også respektere deres ønske om, at de meget gerne vil have lov til at sikre hinanden. Vil man ikke kigge lidt nærmere på det fra konservativ side?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Til det spørgsmål er der jo at sige, at med lovforslaget her bliver der altså mulighed for, at man ved oprettelse af et udvidet samlivstestamente i praksis ligestilles med gifte. Det er den ene side af det.

Kl. 17.10

Hvis man taler om den legale arveret, altså det, at der er arveret, selv om man ikke opretter noget testamente, er den anden side af det, at man jo vil kunne komme i den situation, at folk,

der egentlig ønsker at leve sammen uden at være gift – og jeg vil tilføje: måske også uden at være omfattet af de almindelige arveretlige regler – vil blive tvunget til aktivt at lave et testamente for at fravige hovedreglen. Det kunne nok gå hen og give knas i nogle forhold, hvis man havde regnet med, at nu kørte man det papirløst som to mennesker, der ønsker at leve sammen, men som ikke vil giftes og ikke vil være omfattet af de almindelige arveregler. Men nu bliver man altså med fru Lissa Mathiasens og udvalgets forslag tvunget til at lave et testamente. Hvis der er noget, der kan give knas i et parforhold, tror jeg, at det må være det, at man går ned og testamenterer sig væk fra hinanden.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nu er jeg jo heldigvis ikke ene om at mene det. Jeg kan se, at hele det samlede udvalg er totalt enige om at sige, at i det øjeblik, hvor man vælger at bo sammen, at være et par, men af andre årsager har valgt ikke at gifte sig – og det kan typisk være den der med ikke at ville skifte med børnene – så er det vel rimeligt, at det er det, der er udgangspunktet. Hvis vi så til gengæld siger, at man har et helt andet praktisk samliv, hvor man ikke ønsker at sikre hinanden, så må man gå ind og foretage sig noget aktivt, for at det ikke sker.

Men der er jo ikke parallelitet, som hr. Tom Behnke siger, for man kan godt oprette det udvidede samlivtestamente den dag, man flytter sammen, men det træder først i kraft efter 2 år. Og så er der jo kun at sige, at så må man håbe for de mennesker, at den ene i et sådant parforhold ikke falder bort inden for de 2 år, for i den periode er man ikke sikret – det er måske næsten det værst tænkelige, at man tror, at man har sikret hinanden, men at der skal gå 2 år, før det træder i kraft. Det er næsten sådan en musefælde at lave, synes jeg, eller måske det, der er værre.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Nu er der jo forskel på at være gift og at være samlevende, sådan er det, og det har nogle konsekvenser. På det her område har det også nogle konsekvenser. Der kan også være konsekvenser på andre områder.

Vi synes, at det er et godt forslag, som ministeren fremsætter her, også med en 2-års-klausul lagt ind og det, at man har, har haft eller venter

fælles barn – den er jo også med, skal man huske.

Hvad angår selve 2-års-reglen, skal man jo huske på, at det første, der sker, er, at man laver en bodeling, så det er jo ikke helt skidt. Men hvad angår arvedeling, må der også, synes jeg, hvis man ikke ønsker og vælger at blive gift, tages hensyn til, om man nu også er i et egentligt parforhold; altså, hvis man mødes om mandagen og om tirsdagen vælger at flytte sammen i en fælles bolig, så er der næppe tale om det. Derfor skal vi jo et eller andet sted have en eller anden grænse for det her, også af hensyn til de øvrige arvinger, dem synes jeg ikke man skal glemme i den her sammenhæng.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Fru Elisabeth Arnold.

Elisabeth Arnold (RV):

Forslaget til ny arvelov er en gennemgribende modernisering af den gamle arvelov eller den gældende arvelov, der stammer fra 1963. De eksisterende regler er således mere end 40 år gamle, men alderen på arvereglerne ville ikke spille nogen rolle, hvis det ikke var, fordi de rammer, det danske familiemønster har udspillet sig i over de mere end 40 år, er ændret væsentligt.

På den ene side er antallet af brudte forhold, skilsmisser, delebørn, papirløse forhold med og uden børn og registrerede parforhold vokset, og der er ikke i tilstrækkelig grad taget højde for denne udvikling i den eksisterende lovgivning. På den anden side er det stadig væk helt fundamentale relationer, der binder en familie sammen, og det er dem, der er baggrunden for al arvelovgivning.

En ægtefælle eller en partner eller en samlever skal kunne arve, og det samme skal børn og børnebørn kunne, og endelig skal der også være rum for selvstændige testamentariske beslutninger fra arveladers side. Måske skulle man også lige her minde om, at det stadig væk er tilladt for arvelader at formøble hele formuen i levende live; det bestemmer arveladeren selv, og det er altså ikke noget, som arvelovgivningen kan lægge bånd på. Derfor vil jeg blot sige, at i al iveren efter at fordele arven så retfærdigt som muligt mellem alle de arvinger, der måtte være, er det altså stadig væk en selv, der har ganske stor indflydelse på, hvad der bliver at slås om efter dødsdagen.

Men tilbage til forslaget, som ligger her. Ændringerne i dette forslag bygger på en 700 sider stor betænkning fra Justitsministeriets Arvelovsudvalg, der blev nedsat for 6 år siden og blev færdig i 2006. De vigtigste nydannelser er følgende – selvfølgelig kommer jeg til at gentage nogle af de ting, der allerede er nævnt af tidligere ordførere, men jeg synes, at det er vigtigt, at vi alle får trukket de vigtigste ting frem:

For det første bliver tvangsarven nedsat fra en halvdel til en fjerdedel, det vil sige den del af arven, som ikke kan fratages arvingerne ved testamente. Det er en fordel for familier med sammenbragte børn og med komplicerede familierforhold.

For det andet arver ægtefællen nu halvdelen mod før en tredjedel af tvangsarven, det vil sige, at der er ligestilling mellem ægtefæller og børn – også en udmærket ting. Desuden får ægtefællen bedre mulighed for at udtage en større del af boet som suppleringsarv.

For det tredje er der nogle frihedsrettigheder til arvelader, nemlig at man kan begrænse en livsarvings tvangsarv til 1 mio. kr. Det er ikke noget, man skal, men det kan man altså gøre, og man kan også fastsætte, at arven til en livsarving skal udbetales kontant. Det med den ene million kroner og kontant udbetaling af en arv til en livsarving er noget, der gør det lettere at ligestille sammenbragte børn. Det er også noget, der gør det lettere at generationsskifte virksomheder. Det er alt sammen ting, der er godt i tråd med den udvikling, der har været i samfundet i de sidste 40 år.

For det fjerde er der nye regler for testamenter og nye regler for fællestestamenter mellem samlevende i stabile parforhold, det vil sige folk, der har boet sammen i mindst 2 år eller med fælles børn eller barn.

Det Radikale Venstre var gerne gået videre, ligesom udvalget har skitseret det. Vi vil selvfølgelig ikke modsætte os det her lovforslag, fordi vi synes, de forbedringer, der er, er gode, men vi ville faktisk gerne være gået videre i tråd med det, som udvalget havde foreslået. Jeg synes, det ville være godt, hvis vi kunne have en diskussion om det i udvalget for at få klarlagt helt, hvad konsekvenserne af udvalgets forslag ville have været, og så kigge på det i udvalget – det vil vi i hvert fald meget gerne bruge noget tid på.

Forslaget behandles sammen med en revision af forsikringsaftaleloven, som er en følge af den nu ændrede arvelov. Der indføres en pligt for forsikringselskaber og pengeinstitutter til at

underrette den skifteret, der behandler boet efter en forsikringstager eller en pensionsopsparer om de begunstigelsesindstillinger, der er foretaget af afdøde.

Endvidere bliver det fastslået, at samlevende i stabile parforhold medtages i kredsen af nærmeste pårørende. Det er også en tilnærmelse til moderne samlivsformer, og det er vi selvfølgelig godt tilfredse med, selv om vi som sagt gerne havde set, at der kom en egentlig arveret.

Det må siges, at høringsvarene til betænkningen er overvejende positive, idet alle føler, at arvereglerne, som de gælder i dag, ikke er tidsvarende og trænger til en modernisering. Men det fremgår altså også af høringsvarene, at det er meget kompliceret stof med en masse forskellige begreber, som ikke umiddelbart hører til dagligdagens terminologi, selv om det er begreber, vi alle sammen på et eller andet tidspunkt i vores liv kommer i kontakt med, begreber som arvebrøk, suppleringsarv, friarv, udarvinger, ensom erklæring osv.

Der opfordres derfor til, at Justitsministeriet informerer offentligheden grundigt, inden de nye regler træder i kraft, og det tror jeg vi alle sammen kan blive enige om, nemlig at der, når loven endelig er blevet vedtaget, skal en stor informationsindsats til, for at alle bliver bekendt med de nye regler.

Det Radikale Venstre melder positivt ud vedrørende det her lovforslag. Vi ville gerne være gået videre på nogle enkelte punkter, som jeg har beskrevet, men jeg kan ikke forestille mig andet, end at vi vil stemme for loven, når den endelig bliver færdig, hvis den følger de hovedretningslinjer, der er skitseret her.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Og hr. Kristen Touborg er næste ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Da SF's ordfører, fru Anne Baastrup, ikke har mulighed for at være til stede i salen i øjeblikket, skal jeg give udtryk for SF's holdninger.

Det har været en stor og vigtig opgave, Arvelovsudvalget har været sat på. SF støttede, at udvalget blev nedsat, og støttede til fulde, at vi nu får moderniseret denne lovgivning. Dine børn og mine børn og eventuelt fællesbørn ser vi i mange forhold, og den gamle tænkning om, at arven fra forældrene var af afgørende betydning for børnenes økonomi og forhold i øvrigt, er ikke længere til stede. De arveberettigede børn

er i dag ikke sjældent midaldrende og har ikke økonomisk behov for at modtage arv, som tilfældet har været tidligere.

Derfor er der ros til udvalget og til ministeren, for at hun har taget udvalgets overvejelser til sig. Høringssvarene viser samtidig, at der er bred opbakning til forslagene, og vi har ikke set kommentarer til selve arvelovsforslaget, som giver os anledning til at overveje ændringer.

Da de foregående ordførere nøje har gennemgået de foreslåede ændringer, ser jeg ingen grund til, at jeg kommer ind på dem.

Kl. 17.20

Dog har jeg nogle bemærkninger til følgeloven, som vi vil stille spørgsmål til. Der er for tiden stor interesse for de store og skattefradragsberettigede indbetalinger til pensionsordninger. Samspelet mellem pensionsbeskatningsloven og boafgiftsloven er meget komplicerede, men normalt vil en indsat begunstiget i en pensionsordning, det vil typisk være vedrørende ægtefællepensionen, kunne udtage pensionsordningen fra boet uden boafgift. Det er også rimeligt, hvis der efterfølgende betales fuld indkomstskat af udbetalingerne fra pensionsordningen, som det er normalt under ægtefællepensionen.

Der er dog i visse situationer mulighed for at få udtaget pensionsordninger af boet og hæve pensionsordningerne mod en 40-procents-afgift. Det er i sagens natur meget gunstigt, hvis den afdøde har fratrukket indskuddet i topskattegrundlaget. Vi håber at kunne få dette afklaret under behandlingen af forslaget, så misbrug ved store pensionsindbetalinger kan forhindres. Overordnet set kan SF støtte forslagene.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er også grundlæggende positiv over for forslaget og synes også, det er et udmærket arbejde, som udvalget har gjort. Man kan sige, at der er sket temmelig meget, som flere andre også har været inde på, i samfundsudviklingen, siden arveloven kom i 1963.

Vi er helt enige om, at det væsentlige hensyn er, at den længstlevende kan blive i hjemmet. Der håber vi så også, at man i forbindelse med mindreårige børns arv osv., hvis der alligevel er nogle problemer også med samlevende, kan se på det. Jeg har selv haft sager, hvor nogle måtte gå fra hus og hjem, fordi mindreåriges arv ikke kunne anbringes i huset. Det er klart et problem, og det håber vi bliver løst med det her.

Vi synes også, det er udmærket, at man får mulighed for at indskrænke børnenes arv. Som

flere andre ordførere også har været inde på, er vi i dag i en situation, hvor man altså selv må tjene sine penge og selv skal skabe sit eget liv og ikke satse på at skulle arve sine forældre. Der synes vi er fornuftigt nok, at det nu også bliver indført i arvelovgivningen.

Så er der spørgsmålet om samlever, hvor vi synes, det er udmærket, at man kan lave et samlevertestamente og dermed blive stillet stort set, som om man havde valgt at blive gift.

Vi synes så, at der kan være et problem – hvad andre også har været inde på, og hvad vi må se på i udvalget – hvis man skriver et testamente, som først kan træde i kraft på et senere tidspunkt. Det tror jeg for mange mennesker vil være svært at forstå. Det vil gøre det noget besværligt, når man skal råde folk, at de i hvert fald skal være helt sikre på at holde sig i live, indtil det rigtige tidspunkt er indtrådt, og det synes jeg er en lidt mærkelig ordning. Men det må vi lige prøve at se nærmere på i udvalget.

Endelig er vi enige med SF i, at vi lige skal have afklaret det skattetekniske omkring pensionsfradrag i forhold til bo- og afgiftslov osv. – om der kan være noget problem der, som vi skal have taget højde for. Men grundlæggende synes vi, det er et udmærket forslag.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne indlede med at kvittere for den meget positive indstilling, der er til regeringens lovforslag sådan på det generelle plan. Jeg er meget enig med de mange ordførere, der har rost Arvelovsudvalget og det utrolig flotte arbejde, som udvalget har præsteret.

Hvis man skal komme med nogle indledende bemærkninger, er det jo sådan en gammel vittighed, at familier kan enes om det meste, men når det drejer sig om arv, er det ofte noget, der giver anledning til meget ufred i en familie. Derfor har det heller ikke været en enkel opgave for Arvelovsudvalget at komme med et forslag til en modernisering af lovgivningen, der, om man så må sige, skulle tilgodesee alle parter på en fornuftig vis, men samtidig også tage hensyn til, at samfundsudviklingen har forandret sig på utrolig mange områder.

Familiemønstrene har forandret sig meget. Der er både såkaldt halve og kvarte børn og de såkaldte børn på gule plader, og hvad ved jeg. Der er mange forskellige betegnelser, kært barn har mange navne, men det korte af det lange er, at det traditionelle familiemønster har forandret

sig utrolig meget, og derfor må lovgivningen også følge med tiden.

Jeg mener, at Arvelovsudvalget med forslaget, som mange ordførere har været inde på, i grundsubstansen har løst opgaven på fornem vis, og derfor følger regeringen også på de fleste af hovedområderne de forslag, som Arvelovsudvalget er kommet med.

Kl. 17.25

Det gælder ikke mindst muligheden for at stille den efterlevende ægtefælle bedre; det tror jeg vi alle er enige om, ikke mindst i disse friværditider. Der er det vigtigt for den ægtefælle, der er længstlevende, at man ikke skal gå fra hus og hjem, fordi børn af andet ægteskab og alle mulige andre skal have udtaget deres arv straks, ligesom jeg også synes og faktisk er meget enig med de mange ordførere, der har fremhævet det, i, at tiden også er kommet til at nedbringe den tvangsarv, der er til børnene. Jeg synes, det er ret og rimeligt, at de personer, der har opbygget en formue, får større dispositionsret over, hvem der skal arve pengene.

Hr. Kim Christiansen fremhævede ellers – som jeg hørte det – som den mest kritiske over for det at nedbringe tvangsarven til børnene dog det positive, at man kan gøre generationsskiftet lettere. Men jeg må også sige, at i den verden, vi lever i, og med økonomi, som er til rådighed for mange familier i Danmark i dag, synes jeg, at det er rimeligt, at hvis testator ønsker at efterlade pengene til en velgørende organisation eller andre, skal børnene ikke kunne forhindre det. Der er stadig væk en tvangsarv, men jeg synes, at det er fint som et grundprincip, at de, der skaber formuerne, også bestemmer, hvem der efterfølgende skal have formuerne.

Endelig vil jeg også fremhæve, at netop det, at familiemønstrene er så forskellige, at man kan have børn af tidligere ægteskab, og at der er sammenbragte børn og fælles børn, altså gør dispositionsmulighederne og dermed måske også det, man mener er den retfærdige fordeling, bedre, når man får større frihed til at disponere selv.

Så vil jeg sige, at selv om det er et alvorligt emne, kunne jeg jo ikke lade være med at trække på smilebåndet, ikke mindst her til sidst, da fru Line Barfod fremhævede, at lovforslaget her jo nærmest kræver, at folk skal holde sig i live i hvert fald i 2 år, hvis de er ugift samlevende. Bl.a. fru Lissa Mathiasen og fru Elisabeth Arnold har også peget på, at regeringen netop på det

her punkt ikke fuldt ud har fulgt Arvelovsudvalgets indstilling.

Jeg synes, vi i bemærkningerne har redegjort ret grundigt for, hvad det er for overvejelser, vi har gjort os, og jeg vil sige, at jeg ikke er immun over for de gode argumenter, ordførerne har fremført her i salen. Der er mange mennesker, der lever som ugift samlevende i dag af den ene eller den anden årsag, og som ikke ønsker at gifte sig, og vi ønsker at give dem en form for beskyttelse.

Regeringen har så efter meget grundige overvejelser valgt at nå frem til, at vi ikke synes, at man pr. automatik skal have en legal arveret. Vi synes stadig væk, der er forskel på folk, der, om man så må sige, gifter sig eller lever i registreret partnerskab og dermed også forpligter sig til en form for formuefællesskab, og dem, der lever papirløst sammen og så måske ønsker at holde deres økonomier fuldstændig adskilt. For den gruppe, der ikke ønsker at sammenblende økonomierne, ville en legal arveret jo betyde, at man så skulle til at foretage sig en aktiv handling for at undgå, at ens samlever skulle arve en.

Jeg erkender, at det her ikke er nemt. Jeg er ikke skræksikker og vil sige, at der ikke er noget at komme efter her, eller at det er meget, meget nemt. Jeg synes faktisk, det har været svært at finde ud af, hvad der er den rigtige vej at gå. Men regeringen har så sådan valgt den halve model: Vi giver ikke legal arveret, men vi fastholder Arvelovsudvalgets forslag om, at man kan etablere et udvidet samlevertestamente og ad den vej faktisk sikre hinanden lige så godt som, hvis man var gift.

Og så kommer jeg tilbage til fru Line Barfod, for det er selvfølgelig rigtigt, at for at få glæde af det udvidede samlevertestamentes rettigheder, skal man have holdt sig i live i 2 år – man skal i hvert fald have været samlevende i 2 år. Og man kan jo altid diskutere: Er en 2-års-regel rimelig?

Man kan opstille mange scenarier, men jeg tror, at for de andre, der står til at arve, vil det måske virke urimeligt, at to mennesker flytter sammen, og efter 2 uger er det så den nye samlevende, der sætter sig på det hele, hvis kæresten dør. Her er der også lidt dialektik. Men jeg har dog den gode nyhed, at man stadig væk har en mulighed for at tilgodese hinanden, fordi man kan lave et gensidigt begunstigende testamente.

Det betyder altså i det eksempel, fru Lissa Mathiasens kom med, at hvis man har nogle frie penge – altså det, der i princippet ville være en fri arv – og køber et hus sammen, kan man så-

dan set sikre hinanden ad den vej, indtil de 2 år er gået. Udvalget foreslog jo, at man først kunne etablere et udvidet samlivstestamente efter 2 års samliv. Der syntes jeg, det ville være lidt ærgerligt, hvis den ene så efter 2 år og 1 dag desværre gik bort og man ikke lige havde nået at være nede at få etableret det testamente. Så derfor har vi valgt at sige, at man sådan set kan etablere det straks, og så træder det bare i kraft efter 2 år som en slags ekstra service.

Kl. 17.30

Men jeg vil sige, at jeg selvfølgelig meget gerne besvarer spørgsmål om det, også om 2-årsgrænsen, men jeg synes, at vi på mange måder har forsøgt at ramme sådan en balance i det her, hvor vi tilgodeser de mange forskellige hensyn, der er at tage, når det drejer sig om arv. Det er jo som sagt noget, mange kan blive meget uenige om.

SF havde nogle spørgsmål om det mere skatetekniske, og dem tror jeg jeg vil afholde mig fra at komme med alt for klare svar på nu; det må vi afklare under udvalgsbehandlingen.

Men jeg vil i hvert fald meget gerne takke for den positive tilgang, der er til lovforslaget, og afslutte med at sige, at jeg synes, at det er en rigtig god idé, at vi måske også under udvalgsbehandlingen drøfter, hvordan informationskampagnen efterfølgende skal være. Der er ingen tvivl om, at det her er noget, der vedrører alle borgere i dette land. Det er noget, man går meget op i, og derfor tror jeg også, det er meget vigtigt, at folk i hvert fald kender de nye regler, når de på et tidspunkt forhåbentlig er vedtaget af Folketinget, så de ikke føler sig snydt, fordi de ikke vidste, hvad de nye regler betød. Det medvirker jeg meget gerne til.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Det, jeg gerne vil spørge justitsministeren om, og jeg nævnte det også lidt i min ordførertale, er, at jeg synes, der er en vis disharmoni imellem, at man på den ene side tilgodeser ægtefællen, når vi taler om legal arv, men når man så på den anden side taler om tvangsarv, går man faktisk ind og kan straffe ægtefællen, for det gælder jo altså også ægtefællens arv, der kan nedsættes til en fjerdedel. Det synes jeg der er sådan en lille smule disharmoni imellem.

Jeg har stor sympati for, at man kan disponere over den formue, man muligvis selv har skabt, specielt i relation til generationsskifte i virksomhed. Derfor er jeg meget glad for det her

loft, man har sat ind. Men kunne det så ikke gøre det med et loft? For der har man jo egentlig givet den mulighed for at kunne begrænse tvangsarven. Så kunne man måske graduere den lidt i forhold til formuens størrelse og så lave flere satser.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Kim Christiansen, at jeg faktisk ikke synes, der er tale om nogen disharmoni. Jeg synes faktisk, at man med udvalgets forslag har tilgodeset to meget vigtige principper hver for sig: for det første princippet om, at det må være den længstlevende ægtefælle, der først og fremmest skal tænkes på ved dødsfald, og for det andet princippet om, at man også kan give testator større mulighed for at disponere over en større del af arven. Det synes jeg er meget vigtigt, så jeg synes ikke, der er nogen disharmoni mellem de to hovedprincipper.

Til spørgsmålet om generationsskifte og tvangsarv og beløbsgrænser vil jeg sige, at et af hovedmålene, en af grundene til, at daværende justitsminister Frank Jensen nedsatte udvalget, var, at man også ville prøve at forenkle reglerne lidt. Og jeg synes faktisk, det er en meget klar og enkel måde, lovgivningen – selv om den lovteknisk er svær at læse – er skrevet på. Jeg tror, at det, hvis man begyndte at lave forskellige satser og niveauer osv., egentlig ville bidrage mere til forvirring end det modsatte, men jeg svarer selvfølgelig gerne under udvalgsbehandlingen på spørgsmål, der måtte være om det fra hr. Kim Christiansen.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg skal bare lige have det sådan helt præciseret: Nu taler justitsministeren selv om forenkling og om, at vi ikke skal have forskellige satser, men der er stadig væk forskel på ikke at lave testamente og at lave testamente, for det er nemlig to forskellige satser. Jeg forstår bare ikke helt, at ministeren ikke kan se, at der er en disharmoni imellem det, at hvis man undlader at lave et testamente, får ægtefællen 50 pct. – hvilket jeg synes er ganske glimrende – og så det, at man, hvis man nu ikke har været så tilpas med ægtefællen på det sidste, altså skal skynde sig at lave et testamente, for så får ægtefællen kun en fjerdedel. Det synes jeg i høj grad er en disharmoni, men det er da noget, vi kan diskutere hen ad vejen.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som jeg sagde til hr. Kim Christiansen, er der to forskellige hovedhensyn, der gør sig gældende for de to regler, som hr. Kim Christiansen henviser til. Det kunne jo også være, at det var i ægtefællens interesse, at man disponerede arven på anden vis, fordi der f.eks. er mange børn og sammenbragte børn osv. Så jeg synes, at det vil være fornuftigt nok, at vi fortsætter drøftelsen også under udvalgsbehandlingen, men jeg synes faktisk, der er ramt en meget, meget fin balance med Arvelovsudvalgets forslag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 12. januar 2007, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.36
